

Geacht college,

Het Wageningse Ondernemers Contact (WOC) heeft met belangstelling kennis genomen van de 'Conceptvisie bebouwde kom Wageningen'. Duidelijk is – alleen al gezien de omvang – dat er veel werk is gestoken in de voorliggende conceptnota. Dat verdient uiteraard waardering.

De omvang en mate van detaillering is tegelijkertijd ook een punt van zorg. Een afgewogen visie moet in onze ogen beknopt zijn en het moet een heldere blik geven op een stip aan de horizon. De visie moet tevens ruimte bieden aan praktische flexibele uitvoeringsplannen. Er zijn immers meerdere wegen denkbaar naar die verre stip. Sterker; er zal regelmatig moeten worden bijgestuurd, omdat de toekomst zich niet in strakke plannen laat gieten. Twintig jaar is een lange tijd, waarin veel kan en zal veranderen.

Bij het schetsen van een toekomstbeeld hoort, naar onze mening, het beschrijven van het vertrekpunt: waar staan we, wat is Wageningen en - nog belangrijker - wat is de rol van de Wageningen in een groter, regionale, landelijke en zelfs internationale context? Impliciet zijn er op verschillende plaatsen in de nota verwijzingen te vinden, maar het zou goed zijn om dat explicieter te beschrijven. Voor het WOC houden de ontwikkelingen niet op bij de gemeentegrens. De universiteitsstad Wageningen levert jaarlijks honderden studenten en promovendi af die de globale, economische, sociale en ecologische vraagstukken kunnen helpen oplossen. De 'kennisomgeving' die zich gevormd heeft rondom de universiteit herbergt duizenden onderzoekers die wereldwijd bijdragen leveren aan het oplossen van de 'grote' vraagstukken op het gebied van voedsel, ecologie en duurzaamheid.

De wetenschappelijke kennis en inzichten die op de universiteit worden ontwikkeld, komen niet vanzelf tot ontplooiing in de samenleving. Daarvoor is samenwerking nodig en daarvoor is ruimte nodig om ondernemende slimme mensen de kans te bieden om bedrijven te starten die de kennis naar de markt brengen. De afgelopen vijftien jaar heeft een enorme ontwikkeling laten zien op en rondom Wageningen Campus. Niet alleen zijn er researchafdelingen gekomen van grote spelers op het gebied van voeding, maar er zijn ook zeker meer dan honderd grote en kleine initiatieven geweest – en nog steeds – waaruit succesvolle en interessante bedrijven zijn voortgekomen of nieuwe producten die langs andere wegen de markt hebben beïnvloed. Van gewasbescherming, verbetering van gewassen tot nieuwe voedingsmiddelen of ingrediënten. Het draaiend houden van deze kennismotor is van cruciaal belang voor de stad. Het WOC is dan ook ingenomen met de ruimte van ongeveer 8 hectare die wordt aangewezen voor kennisintensieve bedrijvigheid en de 10 hectare die extra wordt aan gewezen voor reguliere bedrijvigheid. Dat is, wat het WOC betreft, het minimum dat nodig is om de Wageningse bedrijven en initiatieven ruimte te bieden haar cruciale rol te blijven vervullen. We roepen de Wageningse bestuurders dan ook op om de bestaande en de nieuw aangewezen ruimte voor duurzame en impactvolle bedrijvigheid niet aan te tasten.

Als Wageningen daadwerkelijk proeftuin wil zijn voor kennis en innovatie, dan is het cruciaal dat de bedrijven en ondernemers die daaraan werken zich met hun labs en pilotplants in Wageningen kunnen vestigen.

Een tweede belangrijke bovenlokale functie vervullen de haven en het havengebied van Wageningen. Vervoer over water is een duurzame vorm van vervoer. In de regio is de Wageningse haven cruciaal en dat zal in de visie van het WOC in de toekomst niet

veranderen. Het is dan ook een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid van Wageningen om het havengebied intact te houden en te zorgen dat de ontwikkeling niet stagneert. Wij zijn zeer bezorgd over de voortdurend oplaaiende discussie om het gebied een andere bestemming te geven: dat is kortzichtig en onverantwoord. Het WOC ondersteunt van ganser harte de inbreng van de bedrijven die momenteel gebruik maken van de faciliteiten en wijst erop dat er buiten de gemeentegrens talloze bedrijven afhankelijk zijn van de Wageningse haven. Laat het havengebied daarom intact en biedt de ondernemers ruimte om te investeren in verduurzaming en vernieuwing. Juist op het terrein van de gewenste duurzaamheid en circulariteit zijn de haven en het havengebied onontbeerlijk. Nu al zijn er startups die zich er willen vestigen omdat het voor hun (duurzame) productie de ideale plek is.

We zijn blij met de visie van B en W dat op en rondom Business & Science Park Wageningen (BSPW) de economische bedrijvigheid en uitbreiding ervan wordt gehandhaafd en in de conceptvisie wordt geborgd. De onzekerheid die de laatste jaren heeft geheerst rondom de haven en rondom BSPW en het Nieuwe Kanaal, heeft investeerders en ondernemers afgeschrikt. Dat ging niet alleen om vestiging van nieuwe bedrijven of uitbreiding van economische activiteiten, maar ook om investering in duurzaamheid van de panden en de activiteiten. In alle gevallen investeringen die alleen gedaan (kunnen) worden als er zekerheid is over toekomstige randvoorwaarden.

Ruimte voor ambachtelijke bedrijvigheid is minstens zo belangrijk, niet alleen voor de werkgelegenheid binnen Wageningen, maar ook bijvoorbeeld voor het realiseren van doelstellingen op het gebied van duurzaamheid, woningbouw en onderhoud. Het WOC is blij met ruimte die ervoor in de visie wordt aangewezen en met de mogelijkheden die worden gezocht om bedrijvigheid en andere functies te combineren.

Wij hebben vragen en opmerkingen bij tal van paragrafen uit de nota. Vaak is ons niet duidelijk wat er met bepaalde termen of begrippen nu precies wordt bedoeld. Het taalgebruik is wat modieus en daardoor klinken sommige statements aantrekkelijk, maar zijn ze niet echt uitvoerbaar. Wellicht is dat een element dat bij dit soort exercities onvermijdelijk is: er moet immers een verleidelijk toekomstbeeld geschetst worden. We wijzen erop dat het wel een risico vormt op het moment dat tot uitvoering van plannen moet worden overgegaan.

Graag geven we een voorbeeld: Er is niet gedefinieerd wat een hub is, hoewel elke wijk, inclusief de binnenstad, er een gaat krijgen. Bij een van de participatiebijeenkomsten gaf een medewerker van de gemeente ook toe dat hij geen idee heeft wat een hub precies is. In ieder geval – kennelijk – een parkeergarage. Als aan de rand van elke Wageningse wijk centrale parkeergelegenheid gecreëerd gaat worden, heeft dat alleen zin als de auto's zo snel mogelijk de stad uit kunnen. Omdat er anders een infrastructurele en logistieke nachtmerrie ontstaat. Gekoppeld aan een – ecologisch en milieukundig ingepaste – randweg zien wij enige kans van slagen voor parkeren aan de rand van de wijken. Dat heeft als bijkomend voordeel dat daadwerkelijk een groot aantal wegen afgewaardeerd en vergroend kunnen worden: en dat leidt tot het bereiken van doelen die impliciet en soms expliciet in de nota worden beschreven. Als het beroepsvervoer snel en veilig de stad in en uit kan en als de binnenstad bereikbaar blijft, is dat een doel dat het WOC graag ondersteunt.

De kosten van het realiseren van deze centrale parkeerplaatsen zijn overigens niet gering: Wageningen heeft een kleine 15.000 auto's binnen haar grenzen en het realiseren van

centrale parkeerplaatsen voor al deze auto's is een financiële opgave die de draagkracht van de stad ver te boven gaat.

Dit kostenaspect brengt ons direct bij onze zorg over de haalbaarheid en financierbaarheid van het in de visie vastgelegde toekomstbeeld. Het is uiteraard goed om de toekomst gewapend met idealen tegemoet te treden, maar de Wageningers willen wel weten wat hen te wachten staat en wat het gaat kosten. Dat geldt zeker voor ondernemers die met enige regelmaat voor keuzes worden gesteld als het gaat om de toekomst van het bedrijf en de ermee gepaard gaande werkgelegenheid. Bij het beantwoorden van de vraag of er wel of niet geïnvesteerd moet worden, is enige zekerheid over de toekomst van belang, aangezien het dan gaat om terugverdiertijden van tien jaar of meestal zelfs langer.

Tot slot ontbreekt het naar onze mening in de conceptvisie aan samenhang met andere relevante toekomstgerichte 'visies', zoals de woonvisie, de woonzorgvisie, de economische visie, de visie binnenstad en de visie horeca en detailhandel. Een meer holistische of integrale benadering, waarbij de omgevingsvisie nauw verbonden is met andere relevante strategieën en beleidsdocumenten, is cruciaal om synergie te creëren en tegenstrijdigheden te voorkomen.

We benadrukken deze noodzaak – en zijn blij met de toezegging van de wethouder economie - om de omgevingsvisie te kunnen aanpassen als de andere inhoudelijke visiedocumenten zijn afgerond, al is dat wel de omgekeerde weg.

Wat betreft haalbaarheid is het van belang dat de doelstellingen van de omgevingsvisie realistisch zijn en ondersteund worden door een solide uitvoeringsplan. Het is van cruciaal belang dat er voldoende middelen, zowel financieel als menselijk, beschikbaar zijn om de gestelde doelen te bereiken. Op dit moment lijkt dat niet het geval.

Wij zijn gaarne bereid om deze brief mondeling toe te lichten.

Met de meeste hoogachting,
Mr S.A. Bijma, voorzitter WOC

c.c. Leden van de gemeenteraad,
Het College van Gedeputeerden van Gelderland,
Dagblad De Gelderlander,
Stad Wageningen